

PREȘEDINTE

București, 3 decembrie 2020

Doamnei
Monica Cristina Anisie
Ministrul Educației și Cercetării

Stimată doamnă Ministru,

Recent ne-a fost semnalată semnarea, în data de 27 noiembrie 2020, a unui protocol între Ministerul Educației și Cercetării și Asociația „Livadzli di Paicu” – „Livezile din Paicu”, asociație despre a cărei activitate nu am putut identifica informații concludente. Conform comunicatului de presă emis de respectiva Asociație, în două dialecte, aromân și daco-român, publicat doar pe pagina de facebook a Radio România Internațional, fără a fi preluat de presa din România, la eveniment au participat: „doamna Ministru Monica Cristina Anisie din partea Ministerului Educației și Cercetării, dl. Jurnalist Tașcu Lala și dl. Av. Cristian Bala din partea Asociației “Livezile din Paicu” – “Livădzli di Paicu” în delegația armânilor fiind prezenți și Regizor Toma Enache, Prof. Univ. Istoric Dumitru Preda, Secretar de Stat Dragoș Preda, Interpret Daniel Peanci, prof. Radu Brătan și juristul George Zurzu”. Conform aceluiași comunicat de presă protocolul prevede „introducerea studiului patrimoniului cultural al aromânilor, care cuprinde o bogată literatură folclorică și o remarcabilă literatură cultă”, obiectul protocolului fiind „promovarea cursurilor opționale de cultură și civilizație aromână în școlile din România”.

Comunicatul de presă invocă Recomandarea nr. 1333/1997 emisă de Consiliul Europei, care privește „*conservarea limbii aromâne*”.

Academia Română atrage atenția asupra inexistenței oficiale a limbii aromâne, care este doar unul dintre dialectele limbii române, așa cum am semnalat, din perspectivă științifică, în repetate rânduri. Reamintim aici cea mai recentă Declarație a Academiei Române pe această temă, făcută publică în data de 30 ianuarie 2020 (https://academiaromana.ro/com2020/doc/d0130-Declaratie_limba_romana_Basarabia.pdf), în care am precizat:

„Limba română, de mai bine de două secole încoace, este studiată sistematic de către lingviștii români și străini, care au stabilit exact statutul și rolul său. Limba română este cea mai răsăriteană limbă romanică, are patru dialecte și mai multe graiuri. Dialectele limbii române sunt cel daco-român, cel aromân (macedoromân), cel meglenoromân și cel istroromân.”

Vă readucem, de asemenea, în atenție Punctul de vedere al Academiei Române transmis în data de 25 iulie 2018 privind identitatea și unitatea istorică și lingvistică a românilor din nordul și sudul Dunării (<https://academiaromana.ro/mediaAR/com2018/c0725-Comunicat-DespreIdentitateaIstoricăLingvistica-a-Romanilor.htm>), în care ne-am manifestat îngrijorarea față de:

„continuarea și intensificarea unor activități politice care urmăresc denaturarea adevărului cu privire la aromâni și la dialectul aromân. Scopul acestor activități este declararea

aromânilor ca minoritate națională în România, ca popor armân, distinct de poporul român, având o limbă proprie, armâna, diferită de limba română. Aceste activități fac parte dintr-o acțiune mai largă de separare a românilor sud-dunăreni – aromâni, meglenoromâni, istroromâni, vlahi timoceni, ca și a altor români din afara granițelor României (românii timoceni, basarabeni, herțeni, maramureșeni etc.) – de limba și de poporul român.”

Academia Română își exprimăm regretul că ministrul Educației și Cercetării din România validează astfel, prin propria semnătură, acțiuni ce pot servi acestui demers segregator. Vă rugăm deci să consultați cele două documente emise de Academia Română semnalate mai sus, care au o solidă și incontestabilă bază științifică.

Atragem atenția și asupra faptului că în societatea românească, precum și pe plan internațional există grupuri de presiune care solicită ca România să recunoască „minoritatea armână”, care ar reprezenta o parte a unui popor armân, fără patrie. Aromânii, numiți și macedoromâni sau români din Macedonia, cum erau trecuți în actele oficiale ale statului român la sfârșitul secolului al XIX-lea și în secolul al XX-lea, venind în România, individual sau prin strămutare, au recunoscut faptul că ei sunt români de peste hotare, calitate în care au fost încetățeniți și împroprietăriți. Statul român nu poate să fie părtaș la astfel de „invenții” neștiințifice, care acreditează existența în România a „etniei aromâne” și a „limbii aromâne”.

Ministerul Educației nu a emis niciodată vreo aprobare pentru studierea aromânei în școală, ca limbă maternă, și nici nu a susținut ideea unei arii curriculare pentru cursuri opționale specifice dialectului și civilizației aromâne. Dimpotrivă, prin Scrisoarea nr. 10372 din 19 iunie 2006, Ministerul Educației și Cercetării afirmă:

„Solicitarea unei grupări de a considera dialectul aromân ca limbă maternă reprezintă o distorsionare a realităților istorice și o încercare de lezare a naționalității române. Dintotdeauna macedoromânii, care de-a lungul timpului s-au stabilit în România, ca și cei care au venit prin colonizare în Cadrilater (1925-1938), s-au considerat români, parte a comunității de limbă, ființă și expresie românească. [...] Teoria de dată recentă a unui grup de aromâni de a se considera minoritate națională în România nu are suport și fundament real, fiind construită ideologic pe o teorie falsă, fără temei istoric”.

Considerăm că în toate demersurile care îi privesc pe vorbitorii dialectelor românești sud-dunărene (aromâni, meglenoromâni, istroromâni) trebuie consultat, în prealabil, Ministerul Afacerilor Externe (Acorduri, Protocoale etc.) și Academia Română, deoarece, prin demersurile unor astfel de asociații, se încearcă subminarea acțiunilor de politică externă ale României în sprijinul comunităților istorice înrudite de la sud de Dunăre, inclusiv prin bursele acordate de MEC-MAE-DRP, persoanelor care își declară liber apartenența la filonul cultural românesc.

Prin urmare solicităm Ministerului Educației și Cercetării rezilierea acestui protocol, care riscă să fie utilizat în scopuri străine de interesul național, de unitate a tuturor românilor și care poate crea pe termen mediu și lung premisele unor consecințe nefaste.

Cu încrederea că nu veți ignora apelul Academiei Române și veți acționa în consecință, vă asigur, doamnă Ministru, de întreaga mea considerație,

Acad. Ioan-Aurel Pop,
Președintele Academiei Române

